

فصل دوم

ماشین‌های کاشت

هدف‌های رفتاری: پس از پایان این فصل فرآگیر باید بتواند:

- ۱- انواع ماشین‌های کاشت را شناسایی کند.
- ۲- اجزای ماشین‌های کاشت را بیان کند.
- ۳- ماشین‌های کاشت را به تراکتور متصل نماید.
- ۴- تنظیمات لازم برای ردیف کارها را توضیح دهد.
- ۵- بتواند حداقل یک ماشین کاشت را تنظیم و با آن کار کند.
- ۶- ماشین‌های غده کار و نشاء کار را توضیح دهد.
- ۷- مزیت ماشین‌های خاک‌ورزی کاشت توأم را بیان نماید.

۲- ماشین‌های کاشت

مقدمه

بذر گیاه، برای روییدن باید تحت شرایط خاصی در خاک قرار گیرد تا جوانه گیاه بتواند، رطوبت و مواد غذایی خاک را جذب و رشد کند. بنابراین، قرار گرفتن دانه در عمق معین و تماس آن، با خاک برای روییدن گیاه از اهمیت بسزایی برخوردار است. در گذشته بذر به طور دستپاش بر روی زمین پاشیده می‌شد. این روش دارای نقایصی بود که اهم آن عبارتند از:

– بذر، آزاد بر روی زمین قرار می‌گرفت، باسانی طعمه پرنده‌گان شده و در اثر آبیاری تعییر مکان می‌داد.

– بذر به طور یکنواخت در مزرعه پراکنده نمی‌شد، لذا فاصله بین گیاهان یکنواخت نبود. در نقطه‌ای گیاهان نزدیک به هم در جای دیگر دور از هم قرار می‌گرفتند. در نتیجه امکان به کارگیری

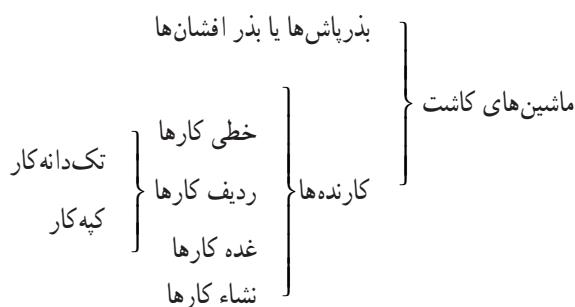
ماشین‌های داشت و برداشت در مراحل بعدی، مقدور نبود. به علاوه، گیاهان به علت تراکم در یک محل و رقابت برای به دست آوردن مواد غذایی زمین، ضعیف شده و رشد کافی نمی‌کردند.
به علت عدم دقت در توزیع بذر با دست، میزان بذر مصرفی افزایش می‌یابد.

– عدم قرارگیری بذر در عمق مناسب در روش بذرپاشی

با استفاده از ماشین‌های کاشت عیوبی که برشمرده شد، از بین رفته، بذرها در عمق مناسب و با فواصل معین نسبت به یکدیگر در روی ردیف قرار گرفته و روی آن‌ها با خاک پوشانده شده و ثبیت می‌شوند در نتیجه گیاهان به خوبی رشد کرده و از نور و رطوبت کافی برخوردار خواهند شد.

أنواع ماشين‌های کاشت: معمولاً ماشین کاشت را بر حسب طرز کاشت بذر تقسیم‌بندی

می‌کنند :

۱—۲— بذر افسان‌ها (بذرپاش‌ها)

معمولًاً این ماشین‌ها از نوع دورانی بوده و بذر را در سطح مزرعه پخش می‌کنند. این ماشین‌ها بیشتر برای پخش کود به کار می‌روند. روش کار همانند روشی است که قبلاً در مورد کودپاش کود شیمیایی جامد توضیح داده شد. فقط در اینجا دستگاه برای پخش بذر استفاده می‌شود.

فعالیت عملی: کاربرد بذرپاش

۱— یک دستگاه بذرپاش را به تراکتور متصل نموده و پس از تراز نمودن آن، مخزن بذر را پر کنید.

۲— دستگاه را روی یک سطح سیمانی و صاف قرار داده و با دور توصیه شده به کار بیاندازید.

- ۳- اکنون وضعیت پخش بذر و یکنواختی آن را بر سطح زمین بررسی نماید.
- ۴- در صورت پخش یکنواخت بذر و همچنین وجود یک زمین تهیه شده، آن را بذرپاشی نماید.
- ۵- چگونه می‌توانید میزان بذر پاسیده شده را تغییر دهید؟ چه راهی مناسب‌تر می‌باشد؟
- ۶- از فعالیت خود گزارش تهیه نماید.

۲-۲- کارنده‌ها

کارنده ماشینی است که کلیه عملیات کاشت بذر یا نشاء یا غده را انجام می‌دهد. اصول کار کارنده‌ها مبتنی بر موارد زیر است:

- باز کردن شیاری در خاک.
- سنجش مقدار بذر یا غده یا نشاء.
- انتقال بذر یا غده یا نشاء به داخل شیار.
- پوشانیدن بذر یا غده یا نشاء.
- تثبیت بذر یا غده یا نشاء.

۱-۲- خطی کارها: این نوع ماشین بذر را در روی خطوط موازی و به طور مسلسل در خاک قرار می‌دهد.

مهم‌ترین حسن استفاده از خطی کارها یا کارنده‌ها، صرفه‌جویی در مقدار بذر مصرفی می‌باشد. زیرا در کاشت دستی به دلایلی که قبل‌گفته شد مقدار بذر بیش‌تری مصرف می‌شد. به عنوان مثال مقدار بذر مصرفی برای کاشت دستی گندم آبی در ایران به طور متوسط ۱۵۰ کیلوگرم در هکتار است. حال آن که مقدار گندم موردنیاز برای ماشین‌های کارنده از جمله خطی کار حداقل ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار می‌باشد. بنابراین با کاشت ماشینی به ازای هر هکتار حدود ۵ کیلوگرم صرفه‌جویی در مصرف بذر گندم می‌شود. این مقدار در سطوح بزرگ و اراضی زیاد زیر کشت گندم و حتی در سطح کل کشور مقدار قابل ملاحظه‌ای خواهد بود. مزیت دیگر امکان مراقبت از گیاه بیش‌تر بوده و عملیات برداشت آسان‌تر انجام می‌شود.

ساختمان خطی کارها: خطی کارها از شاسی، مخزن بذر، چرخ‌های حامل، سوراخ‌های

خروج بذر، موزع، لوله سقوط شیاربازکن، پوشاننده، اهرم شروع و خاتمه کار، وسایل تنظیم مقدار ریزش بذر و تنظیم عمق، سکوی بازرگانی، علامت‌گذار، مالبند و مساحت شمار تشکیل شده‌اند.

شکل ۲-۱ نمونه‌ای از یک خطی کار را نشان می‌دهد.

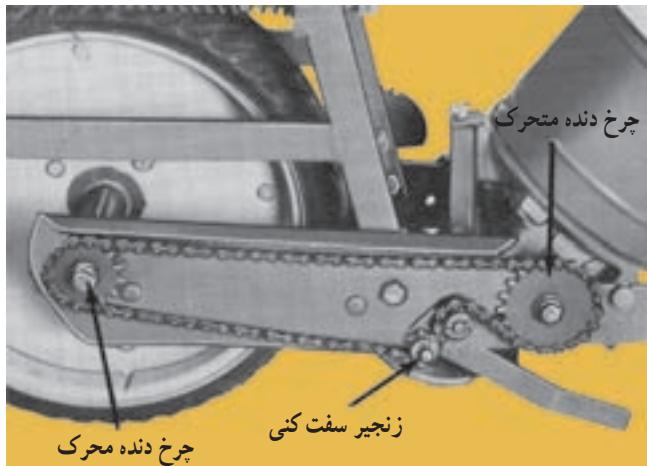

شکل ۲-۱-خطی کار

۲-۲-ر دیف کارها: ر دیف کارها عمدها برای کاشت گیاهان غده‌ای، سبزیجات و گیاهانی که برای رشد احتیاج به فضای بیشتری دارند، به کار می‌روند. فاصله ر دیف‌های کشت در ر دیف کارها بیشتر از خطی کار بوده و انجام عملیات داشت و برداشت را با ماشین‌های مربوطه ممکن می‌سازند. در ضمن فاصله بذرها، غده‌ها و نشاء‌ها نیز در روی ر دیف قابل تنظیم است. به تعداد ر دیف‌هایی که دستگاه می‌کارد، واحد کارنده وجود دارد. این واحدها روی تیرک دستگاه و به فواصل مساوی از هم سوار شده‌اند. هر واحد کارنده شامل مخزن، شیاربازکن، پوشاننده و موزع است. حرکت موزع‌ها ممکن است به یکی از روش‌های زیر باشد:

- موزع هر واحد کارنده، با چرخ جلو خود که معمولاً چرخ فشاردهنده است به حرکت درمی‌آید.

- در بعضی از انواع، حرکت موزع‌ها از چرخ تنظیم عمق دستگاه تأمین می‌شود. شکل ۲-۲، چگونگی انتقال حرکت از چرخ فشاردهنده هر واحد به موزع آن را نشان می‌دهد.
- در انواعی دیگر، حرکت موزع‌ها از طریق چرخ حامل دستگاه و به وسیله رانش زنجیری یا تسمه‌ای و یک جعبه‌دنده انجام می‌گیرد (شکل ۲-۲).

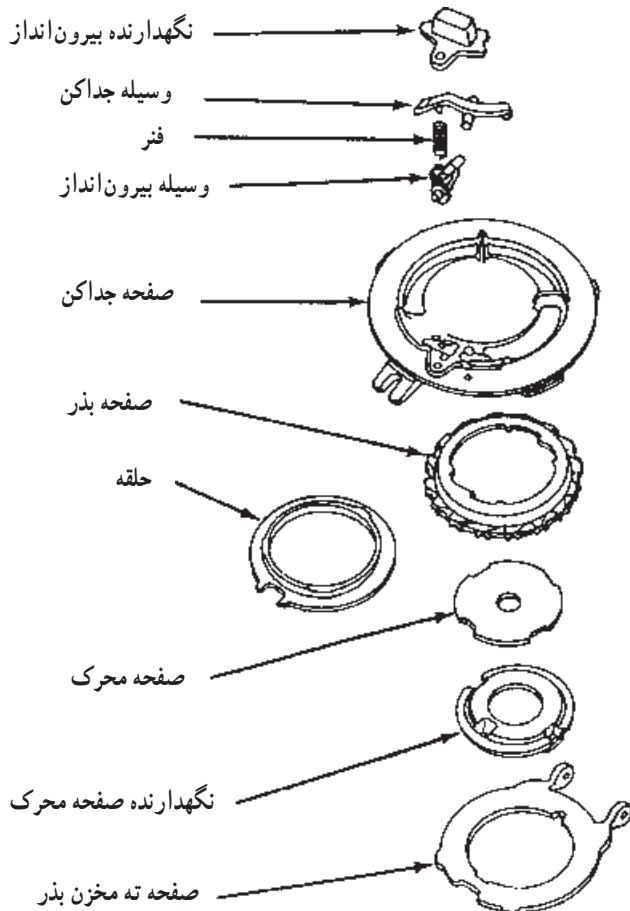

شکل ۲-۲- موزعهای حرکت خود را از چرخ فشاردهنده می‌گیرند.

۱-۲-۲-۲-۱- انواع موزع در ردیف کارها: مهم‌ترین انواع موزع در ردیف کارها عبارتند از:

- موزع صفحه‌ای
  - موزع مکشی

موزع صفحه‌ای: معمولاً این موزع، بذرها را تک تک و به طور دقیق تحویل لوله سقوط می‌دهد و برای مخصوص‌لاتی نظیر چندر به کار می‌رود. پیرامون صفحه دارای سلول‌هایی است که بذرها در آن قرار می‌گیرند. جدا کن‌ها بذرها را که به طور مناسب داخل سلول‌ها قرار نگرفته‌اند، از صفحه جدا می‌کنند. هنگامی که سلول‌های صفحه با روزنه کف مخزن منطبق شوند، بذر موجود در آن به وسیله بیرون‌انداز ضربه‌ای خورده و به بیرون مخزن و داخل لوله سقوط پرتاب می‌شود. شکل ۲-۳، قسمت‌های مختلف یک دستگاه موزع صفحه‌ای را نشان می‌دهد. فاصله بذرها روی خطوط کشت با موزع‌های صفحه‌ای به روش‌های زیر تغییر می‌کند:

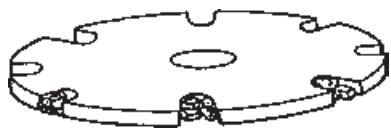

شکل ۳-۲- مشخصات قسمت های مختلف یک دستگاه موزع صفحه ای

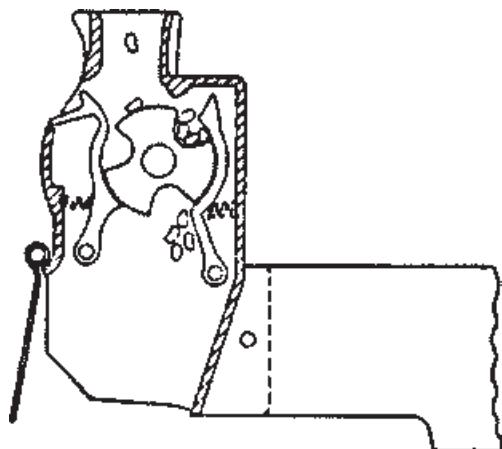
تغییر سرعت موزع صفحه ای: این موزع حرکت خود را از چرخ فشاردهنده یا چرخ تنظیم عمق و به وسیله رانش زنجیری دریافت می کند، با تغییر نسبت چرخدنده های سیستم رانش، می توان سرعت موزع را تغییر داد (شکل ۲-۲).

تغییر تعداد سلول های موزع صفحه ای: با انتخاب صفحه با تعداد سلول های کمتر یا بیشتر می توان مقدار بذر کاشته شده را کنترل کرد.

در برخی از موزع ها که موزع کپه کار نامیده می شوند (شکل ۴-۲) در حفره های صفحه موزع به جای یک بذر، چند بذر جای می گیرد. بذر های درون حفره صفحه با چرخش و رسیدن به محل خروج در داخل لوله سقوط، رها می شوند.

ب - موزع کپه کار با محور عمودی

الف - موزع کپه کار با محور افقی

شکل ۴-۲ - موزع کپه کار

موزع مکشی: این نوع موزع، مجهز به یک صفحه بذر است که قسمتی از آن با یک مخزن فرعی ارتباط دارد. پشت این صفحه نیروی مکشی حاصل از چرخش یک پروانه اعمال می‌شود. بذرها در اثر نیروی مکش در حفره‌های صفحه بذر جای گرفته و زمانی که حفره‌های صفحه بذر مزبور از منطقه مکش خارج شود نیروی مکش قطع و بذر در لوله سقوط می‌افتد. حرکت پروانه از محور انتقال نیروی تراکتور تأمین می‌شود. شکل ۴-۵، یک ردیف کار پنوماتیکی و یک نوع موزع مکشی را نمایش می‌دهد. تنظیم مقدار ریزش بذر در این نوع موزع‌ها با تغییر دور صفحه بذر یا تعویض آن صورت می‌گیرد.

الف - ردیف کار پنوماتیکی

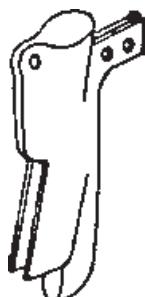

ب - موژ مکشی و طرز کار آن

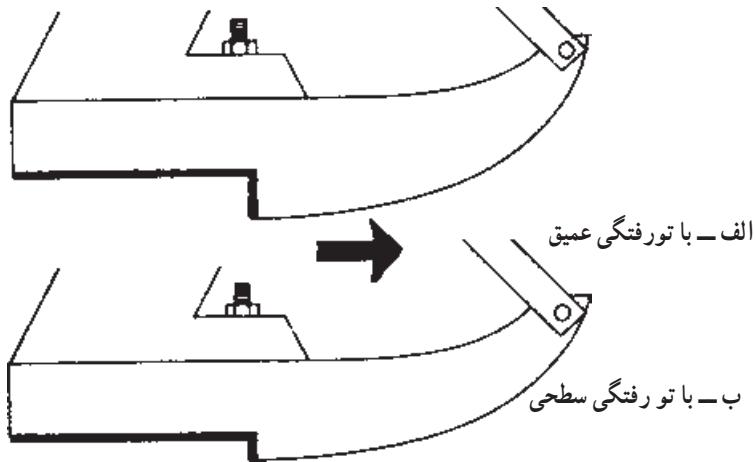
شکل ۵-۲-۲-۱- ردیف کار پنوماتیک و موژ آن

۲-۲-۲-۲- لوله های سقوط: در ردیف کارها، بذرها باید به طور دقیق در روی ردیف و به فواصل مساوی قرار گیرند. لذا فاصله ای که بذر از موژ جدا می شود تا زمین حتی الامکان باید کوتاه باشد، بدین جهت لوله سقوط ردیف کارها کوتاه و همراه با شیار بازکن است. این لوله معمولاً از فلز یا پلاستیک ساخته می شود.

۲-۲-۲-۳- شیار بازکن ها: شیار بازکن های بشقابی، کفشکی و خنجری، در ردیف کارها کاربرد بیشتری دارند (شکل های ۶-۷ و ۷-۲).

شکل ۶-۲- شیار بازکن کفشکی که برای اراضی خشک و خاک هایی که خوب تهییه شده اند، استفاده می شود.

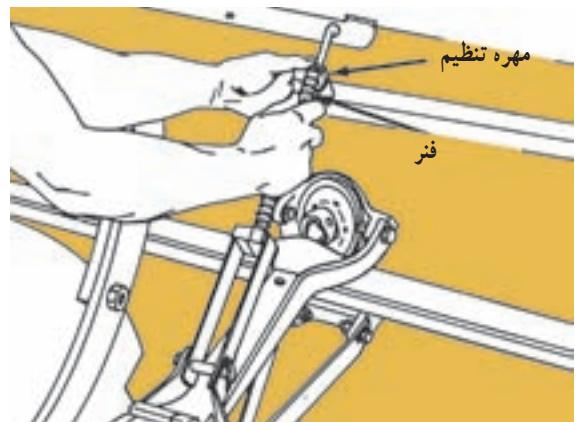
شکل ۷-۲- شیار بازکن خنجری که بیشتر برای ردیف کاری ذرت، پنبه، چغندر و سبزیجات استفاده می‌شود.

تنظیمات ردیف کارها:

تنظیم مقدار ریزش بذر: این تنظیم در ارتباط با موزعهای است که در مورد هر یک تشریح شد.
 تنظیم فاصله ردیف‌ها: با تغییر فاصله واحدهای کارنده روی تیرک و یا حذف یک یا دو عدد از آن‌ها انجام می‌شود. برای این تنظیم باید دو واحد کارنده مرکزی نسبت به وسط تیرک قرینه بوده و فاصله هر یک تا وسط، نصف فاصله ردیف‌های موردنظر باشد. سپس واحدهای دیگر را نسبت به این دو واحد و در طرفین جا به جا کرده تا فاصله ردیف‌های موردنظر تنظیم شود.

تنظیم عمق شیار بازکن‌ها: مکانیزم تغییردهنده عمق، در ارتباط با شیار بازکن‌ها از روش‌های زیر است :

- از دیاد فشار فنر شیار بازکن هر واحد ردیف کار (شکل ۸-۲).

شکل ۸— تنظیم عمق شیار بازکن‌ها با استفاده از میله مجهز به فنر در اشکال مختلف در ردیف کارها

– تنظیم عمق شیار بازکن
به وسیله ضامن (شکل ۲-۹).

شکل ۲-۹ – تنظیم عمق شیار بازکن با استفاده از ضامن

تنظیم عمق شیار بازکن از طریق چرخ تنظیم عمق (شکل ۲-۱۰).
– با تغییر موقعیت چرخ های حامل.

شکل ۲-۱۰ – چرخ تنظیم عمق برای کنترل و
کم و زیاد کردن عمق کاشت

تنظیم علامت‌گذار

۴-۲-۲-۲- علامت‌گذار: انجام بذرکاری، باید طوری باشد که فواصل خطوط کاشت در رفت و برگشت ماشین به یک اندازه باشد، برای این منظور از علامت‌گذار استفاده می‌شود. طول علامت‌گذار قابل تنظیم بوده و به تعداد دو عدد در طرفین کارنده به شاسی لولا شده است. در سر دیگر آن صفحه مقعر قرار دارد. این میله عمود بر جهت حرکت کارنده بوده و صفحه مزبور حول آن می‌تواند دوران کند و اثری را برای راهنمایی راننده برای رفت و برگشت ایجاد کند. در هنگام دور زدن، علامت‌گذار را باید از زمین بلند کرد تا صدمه‌ای به آن نرسد.

تنظیم طول علامت‌گذار: طول علامت‌گذار به دو روش تنظیم می‌شود :

الف - براساس تطبیق وسط چرخ جلو تراکتور بر شیار حاصل از علامت‌گذار با توجه به شکل ۱۱-۲، طول علامت‌گذار در این حالت از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$L_1 = \frac{B-A}{2} + C$$

A =

فاصله بین دو چرخ جلو تراکتور بر حسب سانتی‌متر

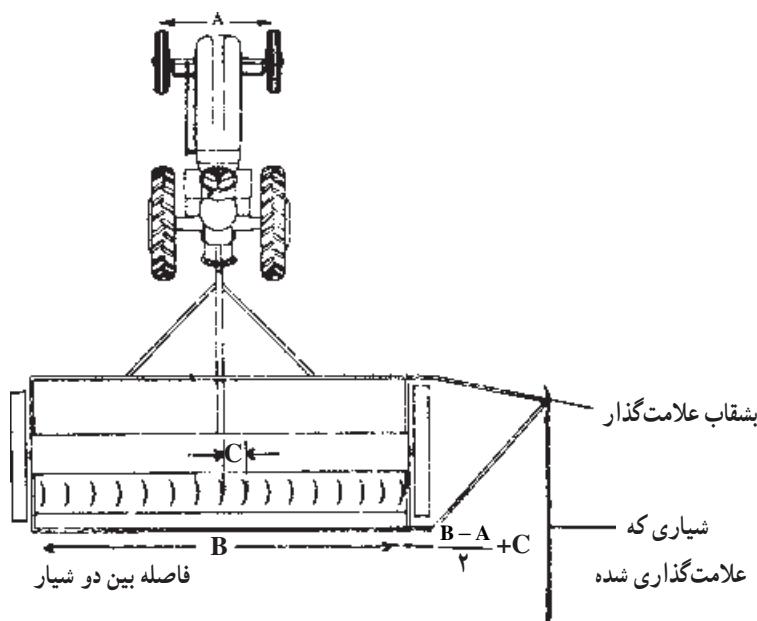
B =

عرض ردیف کار، عبارت از فاصله اوّلین

نا آخرین شیار بازکن است (سانتی‌متر)

C =

فاصله بین دو شیار بازکن مجاور بر حسب سانتی‌متر

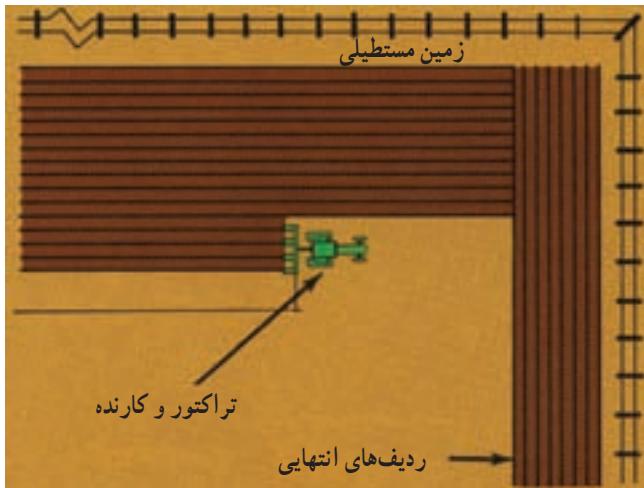
شکل ۱۱-۲- طرز تنظیم علامت‌گذار یک ردیف کار

ب - تنظیم طول علامت‌گذار براساس تطبیق محور وسط تراکتور (محور طولی) بر شیار حاصل از علامت‌گذار

طول علامت‌گذار در این حالت از رابطه زیر به دست می‌آید :

$$L_2 = \frac{B}{2} + C$$

طرز کاشت با ردیف کارها: معمولاً^۱ دو فاکتور، تعیین‌کننده طرز کاشت ردیف کارها در مزرعه است. یکی شکل مزرعه و دیگری وسعت آن. طرز کاشت یک زمین مربع یا مستطیل شکل، در شکل ۲-۱۲ نشان داده شده است. در چنین مزارعی باید ابتدا مزرعه را کشت کرده و سپس نسبت به ایجاد جوی‌ها و زده‌کش‌ها اقدام کرد.

شکل ۲-۱۲ - طرز کاشت مزارع به شکل مربع یا مستطیل

زمانی که مزرعه شکل هندسی ندارد. کاشت از بزرگ‌ترین و مستقیم‌ترین ضلع شروع و به ضلع نامنظم ختم می‌شود. شکل ۲-۱۳ کاشت چنین زمینی را نشان می‌دهد.

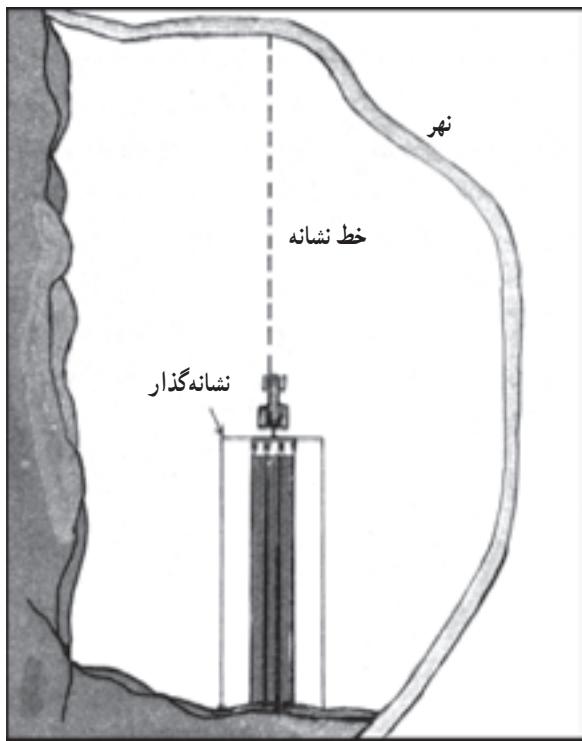

شکل ۱۳-۲- طرز کاشت مزرعه با شکل نامعین در حالی که حداقل یکی از اضلاع آن مستقیم باشد.

چنانچه مزرعه کوچک و هیچ ضلع آن مستقیم نباشد، عمل کاشت را می‌توان از وسط مزرعه، در حالی که هر دو نشانه‌گذار روی زمین هستند، انجام داد. پس از اتمام کاشت نصف مزرعه باید اقدام به کاشت طرف دیگر کرد. شکل ۱۴-۲ طرز کاشت چنین مزرعه‌ای را نشان می‌دهد.

سرپیس و نگهداری ردیف کارها

- تخلیه کردن دستگاه از بذرهای باقیمانده از کاشت، در پایان کار.
- تعویض یا تعمیر قطعات آسیب‌دیده.
- روغن کاری و گریس کاری دستگاه برای حفاظت در فصل غیرکاشت.
- مالیدن روغن و ضدزنگ به قسمت‌هایی که در معرض رطوبت هستند.
- آویزان کردن لوله‌های سقوط به طور مستقیم در پایان فصل کار و یا باز کردن آن‌ها از شیار بازکن.
- قرار دادن دستگاه در محل سربوشیده.

شکل ۱۴-۲- کاشت در زمینی که هیچ کدام از اصلاحات آن مستقیم نیستند.

فعالیت عملی: ردیف کار

- ۱- یک دستگاه ردیف کار را به تراکتور متصل و مخزن های بذر را پر از بذر کنید.
- ۲- تنظیمات لازم از جمله : شیار باز کن، تعیین نسبت چرخ دنده ها، تراز بودن دستگاه و ... را انجام دهید.
- ۳- دستگاه را از زمین بلند کرده و با چرخاندن، چرخ فشار دهنده (در صورتی که محرک موزع باشد)، تعداد بذر های خارج شده را به ازای تعداد دور مشخص چرخ، شمارش نمایید.
- ۴- آیا می توانید محاسبه نمایید که اگر با این شرایط ردیف کار اقدام به بذر کاری نماید، فاصله بذر های کاشته شده چقدر خواهد بود؟

- ۵- فاصله بین ردیف‌ها تا چه میزان قابل تغییر است؟
- ۶- طول علامت‌گذار را براساس تطبیق و سطح چرخ جلو تراکتور بر شیار حاصل از علامت‌گذار، تنظیم نمایید.
- ۷- طول علامت‌گذار تا چه حد قابل تغییر بوده و آیا می‌توان بند ۶ را اجرا نمود؟
- ۸- از فعالیت خود گزارش تهیه نمایید.

۲-۳- غده کارها

غده کار، ماشینی است که می‌تواند غده‌ها را در روی ردیف و با فواصل معین و در عمق مطلوبی از خاک قرار دهد. این ماشین دو یا چند ردیفه است. نوع دو ردیفه آن بیشتر متداول است. ساختمان این ماشین‌ها همانند ردیف کارها شامل مخزن غده موزع، لوله سقوط، شیار بازکن و خاک‌دهنده است. ماشین‌های غده کار به دو دسته نیمه خودکار و خودکار تقسیم می‌شوند.

۱-۲- ماشین‌های غده کار نیمه خودکار: کشاورزانی که سیب‌زمینی را در مقیاس کم می‌کارند، ممکن است از ماشین‌های کاشت نیمه خودکار استفاده کنند. این ماشین‌ها، برای هر ردیف نیاز به کارگر دارد. ماشین‌های نیمه خودکار بر حسب طریقه انتقال غده به شیار به دو دسته تقسیم می‌شوند:

یک نوع از این ماشین‌ها برای هر ردیف یک کارگر نیاز دارد تا سیب‌زمینی را به فواصل معین در لوله سقوط بیاندازد. شکل ۲-۱۵، چنین ماشینی را نمایش می‌دهد.

شکل ۲-۱۵- سیب‌زمینی کار نیمه خودکار

در نوع دیگر تعدادی فنجان با ظرفیت مناسب برای سبیل زمینی روی یک تسمه بی انتها یا نقاله افقی گردان یا مکانیزم های دیگر قرار گرفته است. موزع حرکت خود را از چرخ حامل دستگاه و به وسیله زنجیر می گیرد. فنجان ها به وسیله کارگر پر شده ولی فاصله سبیل زمینی ها به طور مکانیکی کنترل می شود.

۲-۳-۲— ماشین های غده کار خودکار: پیش تر ماشین های سبیل زمینی کار، خودکار بوده و روی اتصال سه نقطه سوار می شوند، موزع آن ها حرکت خود را از چرخ زمین گرد ماشین می گیرد. ماشین های ۴ ردیفه که راندمان خوبی دارند، نیمه سوار هستند و ظرفیت مخزن آن ها ۲ تن است. این ماشین ۲ یا ۴ ردیف را در یک زمان می کارد. شکل ۲-۱۶، یک نوع ماشین غده کار خودکار را نشان می دهد. سیستم موزع این ماشین فنجانی بوده و چنانچه در حین کار و در روی ردیف غده ای کاشته نشود (حالی بودن فنجان)، یک سیستم جبران کننده به کار افتاده و در محل موردنظر غده را می کارد. پوشاننده های دیسکی در عقب علاوه بر پوشاندن روی غده، پشتہ ساز هم هستند.

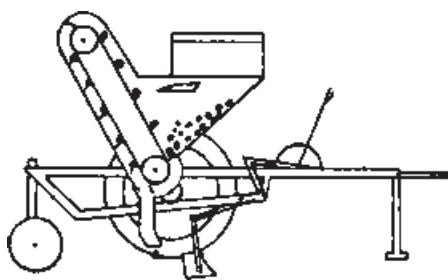

شکل ۲-۱۶— یک نوع ماشین سبیل زمینی کار خودکار با سیستم جبران کننده

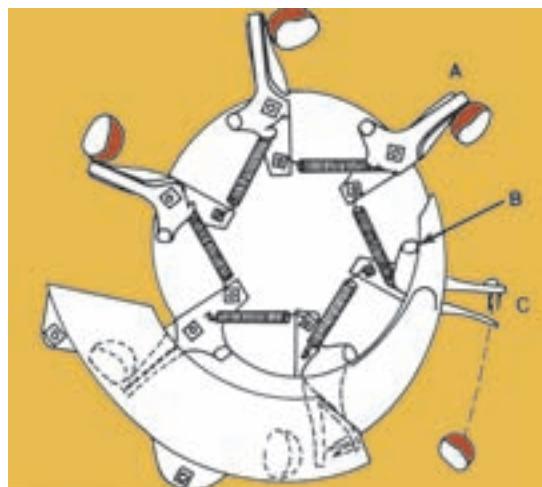
شکل های ۲-۱۷ و ۲-۱۸ و ۲-۱۹ طرز کار یک نوع ماشین سبیل زمینی کار خودکار و موزع های مختلف در این ماشین ها را نشان می دهند.

شکل ۲-۱۷- طرز کار یک نوع سیبز مینی کار خودکار

شکل ۲-۱۹- موزع قاشقی غده کار

شکل ۲-۲۰- موزع سیبز مینی از نوع چنگک دار

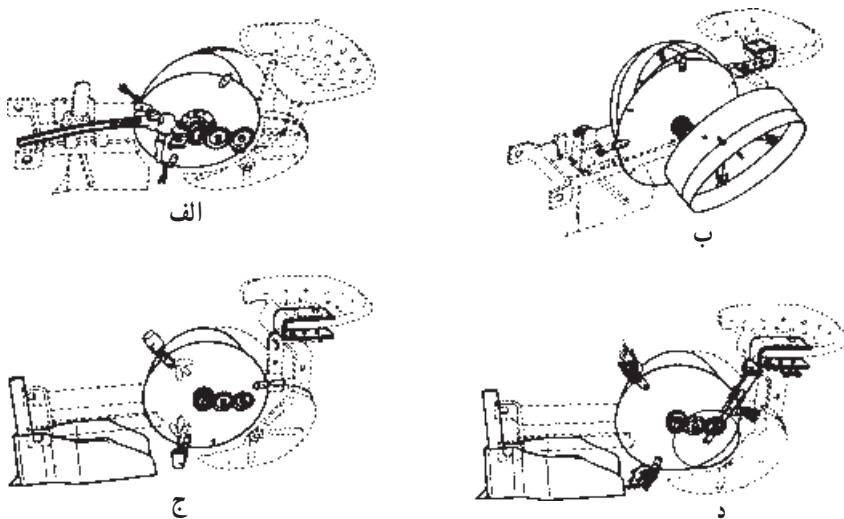
۴-۲- نشاء کارها

ماشین های هستند که به وسیله آن می توان گیاهانی را که تازه از خزانه بیرون آمده اند، در زمین اصلی کشت کرد. گیاهانی نظری گوجه فرنگی، توتون، برنج، بادمجان، کلم و ... بدین طریق کشت می شوند.

ماشین های کاشت نشاء در موقع کاشت نباید به نشاء آسبی برسانند، نشاءها باید به طور عمودی و در عمق معینی از خاک قرار گیرند و قسمت های زیرزمینی گیاهان کاشته شده باید تحت فشار قرار گیرند، تا توسط خاک احاطه شوند. نشاء کارها، دارای شیار باز کن با شکل مناسب، وسایل بلند کننده و انتقال دهنده نشاء، خاک دهنده و مخزن آب هستند.

شکل شیار باز کن ها به گونه ای است که شیاری با مقطع چهار گوش ایجاد می کنند و در این شیار ریشه های نشاء وضع طبیعی خود را حفظ می کنند. موزع نشاء کارها ممکن است از نوع لاستیکی یا چنگالی باشند.

- موزع نوع لاستیکی: این موزع از دو صفحه دور لاستیکی تشکیل شده و حول محوری که از مرکز آن ها می گذرد، دوران دارند. دو صفحه نسبت به هم زاویه داشته و همین امر باعث باز و بسته شدن لبه دو صفحه در هین چرخش آن ها می شود. کارگر نشاء را از قسمت ریشه برداشته و ساقه و برگ آن را بین دو صفحه لاستیکی قرار می دهد. نشاء به وسیله این صفحات تا نزدیک زمین حمل و در آن جا دو صفحه از هم دور شده، نشاء آزاد می شود. نشاء آزاد شده در شیار حاصل از شیار باز کن قرار گرفته و به وسیله دو چرخ فشاری که نسبت به هم مورب هستند با خاک احاطه می شوند. شکل ۲-۲۰، موزع نوع لاستیکی و مراحل انتقال نشاء را نشان می دهد.

شکل ۲-۲۰- موزع لاستیکی و مراحل انتقال نشاء به داخل شیار

- موزع چنگالی:** این نوع موزع با چنگال‌های خود یک یا چند نشاء را از صندوق نشاء مربوط به خود دریافت کرده و می‌کارد. یک نفر نشاء را در صندوق نشاء کار قرار می‌دهد.
- خاک‌دهنده:** به صورت دو چرخ مایل در دو طرف نشاء قرار می‌گیرد و اطراف آن را خاک داده تا حدی می‌فشارد.

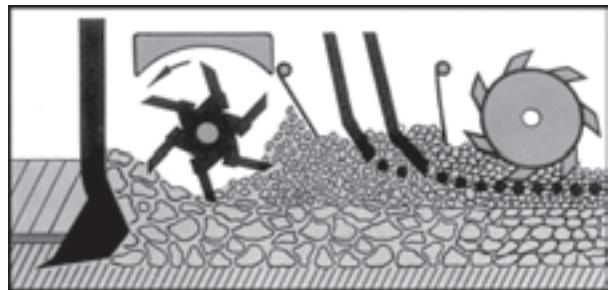
ماشین‌های خاک‌ورزی کاشت توأم

ماشین‌هایی که دو عمل خاک‌ورزی و کاشت را همزمان و با یک بار عبور از مزرعه انجام می‌دهند. ماشین‌های خاک‌ورزی کاشت توأم یا مرکب نامیده می‌شوند. در این ماشین‌ها از یک یا چند ماشین خاک‌ورزی در قسمت جلو و یک ردیف کارنده در قسمت عقب دستگاه استفاده شده است.

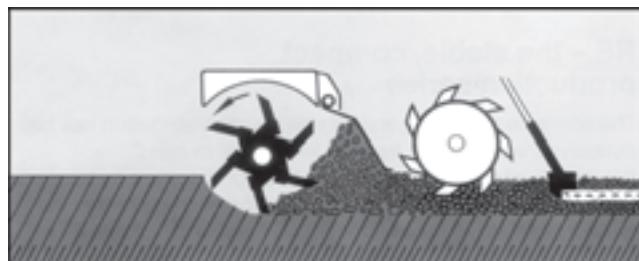

شکل ۲-۲۱— نشاء کار هنگام نشاء کاری

شکل ۲-۲۲ یک ماشین خاک‌ورزی و کاشت توأم را شان می‌دهد. شکل ۲-۲۳ نیز یک ماشین توأم خاک‌ورزی و کاشت را که در اصطلاح «کمبینات» گفته می‌شود، نشان داده است.

شکل ۲۲— ماشین خاک ورزی و کاشت توأم

شکل ۲۳— ماشین کمبینات (خاک ورزی کاشت توأم)

خودآزمایی

- ۱- کاشت ماشینی چه مزیتی بر کاشت دستی بذر دارد؟
- ۲- خطی کار و ردیف کار چه تفاوتی با هم دارند؟
- ۳- انواع موزع در ردیف کارها را نام ببرید؟
- ۴- در ردیف کارها، فاصله بین ردیف‌ها چگونه تنظیم می‌شود؟
- ۵- اجزا و نحوه کار یک غده کار را توضیح دهید.
- ۶- ماشین نشاء کار چه خصوصیاتی باید داشته باشد؟
- ۷- به چه ماشین‌هایی، ماشین خاکورزی کاشت توأم می‌گویند؟